

Анотація навчальної дисципліни

Бухгалтерський облік у лісовому господарстві

- 1. Викладач:** *Сліпушко О.О., викладач вищої категорії*
- 2. Відділення:** *будівництва*
- 3. Циклова комісія:** *викладачів лісогосподарських дисциплін*
- 4. Освітній (освітньо-професійний ступінь):** *фаховий молодший бакалавр*
- 5. Освітньо-професійна програма:** *Лісове господарство*

Опис навчальної дисципліни

6.1. Кількість кредитів ЄКТС: 3

6.2. Загальна кількість годин: 90, в т. ч.

- аудиторних: 42

- самостійних: 48

6.3. Курс, семестр: *курс IV, семестр VIII*

6.4. Форма підсумкового контролю: *залік*

Мета навчальної дисципліни: *формування у здобувачів освіти системи теоретичних знань, практичних умінь та навичок з організації, ведення й методики бухгалтерського обліку господарських процесів у лісогосподарських підприємствах з урахуванням галузевої специфіки (тривалого біологічного циклу відтворення, наявності біологічних активів, специфіки лісозаготівлі, відтворення та охорони лісів), а також підготовки, аналізу й використання облікової та спеціалізованої звітності для прийняття ефективних управлінських рішень у сфері сталого лісокористування.*

6.5. Компетентності

6.6. Інтегральна компетентність: *Здатність здобувача освіти розв'язувати типові спеціалізовані задачі у галузі лісового, мисливського господарств, заготівлі лісової продукції або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів лісівничих наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.*

6.7. Загальні компетентності:

ЗК 1. *Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини, громадянина України*

ЗК 3. *Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.*

ЗК 4. *Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.*

ЗК 5. *Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово*

ЗК 7. *Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями*

ЗК 8. *Прагнення до збереження навколишнього середовища*

Спеціальні компетентності:

СК 2. *Здатність організовувати виконання виробничих завдань з ведення лісового та мисливського господарства*

СК 7. *Здатність реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень, їх біологічної стійкості, оцядливого використання лісових ресурсів.*

СК 8. *Здатність ефективно оцінювати та використовувати лісову продукцію*

СК 9. *Здатність розуміти проєктну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи*

СК 10. *Здатність організовувати роботу малих колективів виконавців*

СК 11. *Здатність формувати почуття відповідальності за виконану роботу.*

СК 12. *Здатність формувати екологічне мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля.*

Програмні результати:

РН 1. *Застосовувати базові гуманітарні, природничо-наукові та професійні знання для вирішення виробничих завдань лісогосподарської галузі*

РН 2. *Здійснювати пошук інформації з різних джерел для використання у професійній діяльності*

РН 6. *Застосовувати знання із економіки, законодавчих актів, нормативно-довідкових матеріалів, організаційно-управлінської документації для ефективної організації виробництва*

РН 9. *Вирішувати виробничі проблеми, що виникають у процесі професійної діяльності з технологічних, технічних, правових, екологічних, економічних аспектів залежно від зональних умов*

РН 10. *Організовувати та здійснювати управління виробничою діяльністю відповідно до встановлених технологічних вимог з лісовирощування та експлуатації лісових ресурсів*

РН 11. *Застосовувати знання з інформаційних та комунікаційних технологій з метою вдосконалення виробничих процесів у лісовому та мисливському господарствах.*

Перелік тем навчальної дисципліни:

Тема 1. Теоретико-методологічні засади та галузева специфіка бухгалтерського обліку в лісовому господарстві

Предмет, метод, завдання та нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку в лісогосподарських підприємствах. Вплив специфіки галузі на організацію облікового процесу, облікова політика лісогосподарського підприємства, план рахунків та особливості первинної документації і документообігу під час здійснення лісогосподарських та лісозаготівельних робіт.

Тема 2. Облік біологічних активів та сільськогосподарської (лісової) продукції

Практичне застосування національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у лісовому господарстві. Класифікація біологічних активів на поточні та довгострокові. Методи оцінки біологічних активів за справедливою та первісною вартістю, порядок відображення в обліку їхнього приросту, уцінки/дооцінки, біологічних перетворень, а також первісного визнання заготовленої лісової продукції та деревини.

Тема 3. Облік лісогосподарських робіт, відтворення та охорони лісів

Методичні підходи до обліку витрат на виконання заходів із відновлення та розведення лісів та лісозахисних робіт. Порядок відображення витрат за цільовими програмами та бюджетним фінансуванням, формування капітальних інвестицій у довгострокові біологічні активи та порядок списання витрат на утримання лісової інфраструктури.

Тема 4. Облік лісозаготівлі, первинної переробки та запасів

Порядок обліку процесів лісозаготівлі та первинної деревообробки. Документи первинного обліку деревини, методи оцінки та обліку виробничих запасів, порядок їх надходження, внутрішнього переміщення, оприбуткування на нижніх і верхніх складах та списання на витрати.

Тема 5. Облік праці, її оплати та соціальних відрахувань у лісовому секторі

Особливості організації обліку праці й заробітної плати працівників лісового господарства з урахуванням складних умов праці та сезонності. Тарифна система, відрядна та часова форми оплати праці, порядок нарахування надбавок, премій, компенсацій, а також витрат на охорону праці та спецодяг. Документування обліку робочого часу, розрахунок відпускних, лікарняних та облік нарахувань і утримань єдиного соціального внеску (ЄСВ).

Тема 6. Облік основних засобів, спеціалізованої техніки та нематеріальних активів

Облік необоротних активів лісогосподарського підприємства. Класифікація, оцінка,

надходження, нарахування амортизації (зносу), проведення ремонтів, реконструкції та порядок списання основних засобів. Облік нематеріальних активів.

Тема 7. Облік калькулювання собівартості лісопродукції та послуг

Методологія обліку витрат виробництва та калькулювання собівартості продукції лісового господарства та лісозаготівель. Об'єкти обліку витрат та калькуляційні одиниці (1 куб. м деревини, 1 га лісонасаджень, 1 тис. шт. саджанців). Методи розподілу загальновиробничих витрат, порядок обліку прямих матеріальних і трудових витрат, а також особливості визначення собівартості супутньої продукції та послуг (аутсорсинг лісозаготівельних робіт, транспортні послуги).

Тема 8. Облік грошових коштів, розрахункових та кредитних операцій

Облік грошових коштів у касі та на рахунках у банках, розрахунків з покупцями, постачальниками, підрядниками та підзвітними особами. Особливості розрахунків за купівлю-продаж деревини, розрахунки за довгостроковим і короткостроковим тимчасовим користуванням лісовими ділянками. Облік дебіторської та кредиторської заборгованості, вексельних операцій та одержаних банківських кредитів чи позик.

Тема 9. Облік недеревних ресурсів, рекреаційної діяльності та побічного користування

Організація обліку специфічних напрямів діяльності лісового бізнесу: облік надходження та реалізації продукції побічного користування; методичні засади обліку витрат і доходів від надання рекреаційних та туристичних послуг (утримання кемпінгів, мисливських господарств, екостежок), а також облік екосистемних послуг та вуглецевих одиниць.

Тема 10. Облік доходів, витрат діяльності та фінансових результатів

Порядок визнання, класифікації та обліку доходів і витрат операційної, інвестиційної та фінансової діяльності лісогосподарського підприємства. Формування доходів від реалізації лісопродукції на внутрішньому та експортному ринках, витрат збуту, адміністративних витрат. Порядок узагальнення інформації про фінансові результати (прибуток/збиток), облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) та порядок формування і використання резервного капіталу.

Тема 11. Податковий облік та рентні платежі в лісовому господарстві

Особливості оподаткування діяльності суб'єктів лісового господарства: порядок нарахування та обліку рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів (подеревна плата, плата за побічні користування), податку на нерухоме майно (зокрема лісові землі), екологічного податку; загальні системи оподаткування: облік податку на додану вартість (ПДВ) при торгівлі деревиною, податку на прибуток підприємств та особливості сплати місцевих податків і зборів.

Тема 12. Фінансова та спеціалізована звітність лісогосподарських підприємств

Склад, структура, порядок складання та подання річної та проміжної фінансової звітності (Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал, Примітки до річної звітності). Вимога та порядок формування галузевої (спеціалізованої) звітності лісового господарства (звіти про використання лісових ресурсів, відтворення лісів, наявність і рух деревини), а також правила підготовки звітності зі сталості (ESG-звітність) та екологічного обліку.